

Dohoda pro zelená města

Čistá a zdravá města pro Evropu

My, starostové a vedoucí představitelé místních samospráv, kteří jsme podepsaní pod Dohodou pro zelená města, máme společnou vizi budoucnosti: naši občané budou do roku 2030 dýchat čistý vzduch, mít přístup k čisté vodě, parkům a zeleným plochám a budou vystaveni menšímu hluku z okolního prostředí. Naše vize rovněž počítá s realizací oběhového hospodářství, kde se odpady budou znovu využívat jako surovina a recyklace se stane normou.

Chceme, aby naši lidé svá města vnímali jako atraktivní místo pro život, práci a investice. Jako místo, které podporuje jejich zdraví a pohodu. Abychom tuto vizi naplnili, využijeme veškeré své pravomoci a podpisem této Dohody se zavážeme k řešení nejnaléhavějších ekologických problémů, s nimiž se naše města potýkají, a k podpoře spravedlivé ekologické transformace, která zvýší jejich udržitelnost a odolnost. Naše města budou inspirací pro další města z celého světa.

My, starostové a vedoucí představitelé místní samosprávy, jsme si vědomi těchto skutečností:

Úloha našich měst je pro docílení udržitelného rozvoje klíčová. V městských oblastech dnes žije přes 70 procent populace Evropské unie. V průběhu historie stála města v srdci rozvoje lidstva a sloužila občanům, kteří si zaslouží prosperitu v čistém, zdravém prostředí.

Naše společné úsilí již přispělo ke zlepšení životního prostředí a zvýšilo standardy v celé Evropské unii, ale mnoho problémů přetrvává. Hlavní ekologickou příčinou předčasných úmrtí a nemocí je nadále znečištění ovzduší. Požadované kvality vody nebylo dosaženo a evropské vodní plochy jsou stále vystaveny značnému působení negativních faktorů. Biodiverzita a ekosystémy se zhoršují. Hluk pocházející z okolního prostředí způsobuje stále větší obtíže a neefektivní postupy v oblasti odpadového hospodářství znamenají ztrátu výrazných objemů cenných zdrojů, což brání ve větším rozvoji oběhového hospodářství.

Čisté a zdravé životní prostředí podporuje kvalitu života a hraje důležitou roli pro dosažení naší fyzické i mentální pohody. Pandemie covidu-19 ještě více poukázala na to, jaký význam má ochrana životního prostředí pro posílení naší odolnosti. Špatná kvalita ovzduší zhoršuje naše zdraví a prohlubuje naši náchylnost vůči zdravotním problémům a naopak přístup do parků, lesů a k dalším zeleným plochám přispívá k naší celkové pohodě. Ochrana a obnova přírody jsou silnými nástroji v boji proti změně klimatu.

Na základě Zelené dohody pro Evropu, která byla přijata v prosinci 2019, pracuje EU na větší udržitelnosti. Naše města budou hrát důležitou roli v implementaci Dohody a promění její ambice ve skutečnost. Díky tomuto dodatečnému úsilí se posuneme k naplnění cílů udržitelného rozvoje (Sustainable Development Goals, SDG)¹.

¹ Jde zejména o cíle SDG 3: Zajistit zdravý život a zvyšovat jeho kvalitu pro všechny v jakémkoli věku, SDG 6: Zajistit všem dostupnost vody a sanitačních zařízení a udržitelné hospodaření s nimi, SDG 11: Vytvořit inkluzivní, bezpečná, odolná a udržitelná města a obce, SDG 12: Zajistit udržitelnou spotřebu a výrobu a SDG 15: Chránit, obnovovat a podporovat udržitelné využívání suchozemských ekosystémů, udržitelně hospodařit s lesy, potírat rozšiřování pouští, zastavit a následně zvrátit degradaci půdy a zastavit úbytek biodiverzity.

My, starostové a vedoucí představitelé místní samosprávy, se tímto zavazujeme k ochraně veřejného zdraví a blahobytu a ve spolupráci s občany, občanskou společností, orgány místní samosprávy, národními úřady, institucemi EU, soukromým sektorem a akademickými institucemi jsme odhodláni podniknout na místní úrovni kroky směřující k dosažení těchto cílů do roku 2030:

Významné zlepšení **kvality ovzduší** ve městech, čímž se přiblížíme k dodržování pokynů Světové zdravotnické organizace pro kvalitu ovzduší a co nejdříve učiníme přítrž překračování norem kvality ovzduší v EU.

Významný pokrok ve zlepšování **kvality vodních ploch a zefektivnění používání vody**.

Značný pokrok v ochraně a zvyšování **biodiverzity** ve městech, mimo jiné prostřednictvím zvyšování rozsahu a kvality zelených ploch ve městech a zastavením úbytku městských ekosystémů a jejich obnovou.

Pokrok směrem k **oběhovému hospodářství** výrazným zlepšením nakládání s komunálním odpadem z domácností, významným snížením produkce a skládkování odpadu a výraznou podporou opětovného využívání, oprav a recyklace.

Významné snížení **hlukového** znečištění a posun blíže k limitům doporučeným Světovou zdravotnickou organizací.

Budeme se zabývat všemi pěti oblastmi, přičemž prioritu budou mít ty, které pro naše města představují největší výzvu.

V každé z těchto pěti oblastí se my, starostové a vedoucí představitelé místní samosprávy, zavazujeme k těmto krokům:

- Do dvou let nastavíme základní úrovně a ambiciózní cíle, a to nad rámec minimálních požadavků, které stanovuje legislativa EU.²
- Integrovaným způsobem uskutečníme konkrétní kroky a programy tak, abychom cíle dosáhli do roku 2030.
- Pravidelně budeme informovat o implementaci a pokroku.

Abychom dokázali tyto cíle naplnit, jsme připraveni zajistit silné politické vedení umožňující mobilizovat relevantní městské odbory, zapojit občany a místní zainteresované skupiny, zajistit potřebné kapacity a získat potřebné dovednosti, stanovit priority pro alokaci zdrojů, podporovat udržitelné produkty a služby prostřednictvím veřejných zakázek a vymáhat dodržování potřebných předpisů.

² Cíle půjdou nad rámec minimálních požadavků zakotvených v legislativě EU ve všech oblastech s výjimkou kvality vody, kde bude naším cílem naplnit požadavky EU v této oblasti. Ty jsou definovány mj. v rámcové směrnici o vodách, směrnici o pitné vodě, směrnici o vodách ke koupání a směrnici o čištění městských odpadních vod.

V zájmu dosažení těchto cílů se my, starostové a vedoucí představitelé místní samosprávy, obracíme na vládní i místní samosprávné orgány našich států a na instituce EU s touto výzvou:

- Zakročte proti zdrojům znečištění a jiným příčinám zhoršování životního prostředí, které jsou mimo naše kompetence či možnosti.
- Mobilizujte a alokujte adekvátní technické a finanční zdroje a připravte vhodný politický rámec, který podpoří implementaci našich závazků.
- Spolupracujte s městy na zohlednění ekologických výzev při formulování relevantních politických opatření na všech úrovních.
- Podporujte místní inovace v zájmu zrychlení rozvoje a zavádění technologií a řešení, díky nimž budou naše města zelenější a zdravější.

Náš závazek v každé z pěti oblastí je uveden ve zvláštním oddílu tohoto dokumentu.

Jméno starosty či jiného vedoucího představitele obce:

.....

Funkce:

Datum:

Podpis:

Zastupuje (název městské rady či obdobného orgánu s rozhodovací pravomocí):

..... Dne:

Náš závazek dosáhnout čistého ovzduší

Znečištění ovzduší představuje hlavní ekologické zdravotní riziko v Evropě a dotýká se především měst.

V posledních desetiletích se kvalita ovzduší sice zlepšila, což je přímý výsledek účinnějších opatření pro kvalitu ovzduší na různých úrovních správy, ale koncentrace znečišťujících látek v ovzduší v mnoha zemích a regionech stále přesahují jak standardy EU, tak úroveň doporučené Světovou zdravotnickou organizací. Vystavení vysoké úrovni znečištění ovzduší, zejména polétavému prachu (PM_{2,5}), oxidu dusičitému (NO₂) a ozónu (O₃), způsobuje v EU zhruba 400 000 předčasných úmrtí ročně. Znečištění ovzduší dále způsobuje okyselování a eutrofizaci, což má negativní dopad na evropskou přírodu a biodiverzitu.

Evropská unie formuluje politická opatření a předpisy ke zlepšení kvality ovzduší. Směrnice o kvalitě vnějšího ovzduší například stanovuje normy kvality ovzduší a požadavky na monitorování v celé EU.

Zlepšení kvality ovzduší závisí na účinných krocích k řešení hlavních zdrojů znečištění ovzduší – v dopravě, energetice (včetně vytápění domácností), zemědělství a průmyslu. Synergie s klimatickou, energetickou a transparentní politikou vyžadují důsledné kroky na národní, regionální a místní úrovni.

Města hrají důležitou roli ve zlepšování kvality ovzduší, jelikož se zaměřují na zdroje, které jsou na městské úrovni nejobvyklejší. Zintenzivněním svého úsilí a dalšími kroky mohou města výrazně přispět k dosažení nulového znečištění, což je ambice EU, k zásadnímu zlepšení kvality ovzduší ve městech v celé EU do roku 2030 a k co nejrychlejšímu naplnění standardů EU pro kvalitu ovzduší.

Záleží nám na tom, aby naši občané v budoucnu dýchali čistý vzduch, a z toho plynou naše závazky.

Podpisem Dohody pro zelená města se zavazujeme dosáhnout významného zlepšení kvality ovzduší ve městech do roku 2030, čímž se přiblížíme k dodržování pokynů Světové zdravotnické organizace pro kvalitu ovzduší a co nejdříve učiníme přítrž překračování norem kvality ovzduší v EU.

Co chceme udělat:

- Podnikneme kroky, zavedeme opatření a budeme vymáhat dodržování předpisů v zájmu radikálního snížení objemu látek znečišťujících ovzduší ze zdrojů, na které máme vliv.
- Dopad kvality ovzduší a její přínosy začleníme do rozvoje dalších relevantních opatření a plánů, zejména do Akčních plánů pro udržitelnou energii a klima (SECAP) v rámci Paktu starostů a primátorů pro klima a energii, především v dopravě nebo u zmírňujících opatření souvisejících s energií, Plánů udržitelné městské mobility (SUMP), zavádění obnovitelné energie a procesů územního plánování.

Zvážíme následující kroky a opatření:

- Vytváření zón s nízkými či nulovými emisemi, omezení či finanční pobídky pro vozidla (např. poplatky za použití silnic či parkování) a podpora cyklistiky a elektrických vozidel.
- Větší atraktivita, přístupnost a čistota veřejné dopravy.
- Podpora energeticky efektivních budov s čistými systémy vytápění a chlazení a se zařízením pro obnovitelnou energii, aby se omezilo znečištění ovzduší v souvislosti se spotřebou energií.
- Pravidelné sledování kvality ovzduší ve městě a včasné zpřístupňování dat veřejnosti.
- Spolupráce s relevantními institucemi při zajišťování kvalitní evidence, modelů a analýzy emisí.
- Spolupráce s relevantními institucemi při výzkumu dopadů znečištění ovzduší na zdravotní stav místní populace, místních přínosů plynoucích ze zlepšení kvality ovzduší a s tím spojených ekonomických aspektů.
- Zvyšování povědomí o znečištění ovzduší tak, aby občané mohli omezit míru svého vystavení těmto vlivům.

Náš závazek zlepšit kvalitu vody a zefektivnit její využívání

V celé EU jsou řeky, jezera a pobřežní vody vystaveny značnému znečištění a většina vodních ploch dosud zaostává za požadovanými ekologickými a chemickými parametry. Je důležité zachovat kvalitu a dostupnost spodních vod, které představují zhruba 50 % naší pitné vody. Přístup k čisté, dostupné vodě na pití a zajišťování hygienických potřeb je předpokladem lidského zdraví a blahobytu.

EU má komplexní legislativu v oblasti vodohospodářství,³ aby udržela pod kontrolou hlavní zdroje znečištění a zajistila integrované řízení vodních zdrojů, ale je nutné posílit implementaci a vymáhání předpisů. K podpoře implementace a ochrany a zlepšování kvality evropských vodních zdrojů je zapotřebí vyvíjet ještě větší úsilí.

Zajištění čisté a bezpečné vody pro rostoucí populaci měst zůstává trvalou výzvou. Při svodu a čištění komunální odpadní vody bylo dosaženo značného pokroku, ale nové faktory jako klimatická změna, vzácnost vody a modernizace zařízení zachytávajících další znečišťující látky vyžadují setrvalá a udržitelná řešení.

Ambice dosáhnout nulového znečištění, která je zakotvena v Zelené dohodě pro Evropu, znamená potřebu dalších kroků k zamezení znečištění vody ve městech (včetně splachu z městského území) a podtrhuje význam omezení škodlivých znečišťujících látek, jako jsou mikroplasty a chemikálie včetně látek pocházejících z léčiv. Potřebu opětovného využívání vyčištěných odpadních vod zdůrazňuje politika EU v oblasti efektivity využívání zdrojů a v poslední době je zmiňována také v kontextu snah o posílení oběhového hospodářství. Městské oblasti mohou výrazně přispět k dosažení nulového znečištění i k opětovnému využívání vody a efektivitě v této oblasti.

Záleží nám na tom, aby naši občané v budoucnu měli k dispozici čistou vodu, a z toho plynou naše závazky.

Podpisem Dohody pro zelená města se zavazujeme ke zlepšení ekologických a chemických vlastností místních vodních ploch, k ochraně vodních zdrojů, které nám poskytují pitnou vodu, a ke zvýšení efektivity využívání vody ve městech do roku 2030.

Co chceme udělat

- Podnikneme kroky, zavedeme opatření a budeme vymáhat dodržování předpisů vedoucích ke zlepšení kvality vody a efektivity jejího využívání ve městech.
- Začleníme problematiku vody do dalších relevantních opatření a plánů.

³ Mimo jiné rámcová směrnice o vodě (2000/60/ES), směrnice o pitné vodě (98/83/ES), směrnice o vodách ke koupání (2006/7/ES), směrnice o čištění městských odpadních vod (91/271/EHS) a směrnice o povodních (2007/60/ES).

Zvážíme následující kroky a opatření:

- Definování vody jako klíčového faktoru pro udržitelné, ekologické územní plánování, tj. podpora zelené infrastruktury pro zmírnění splachu z městského území.
- Zadržování dešťové vody a řízení přívalových přepadů včetně využívání přirozených mechanismů zadržování vody.
- Řešení problému znečišťujících látek, které vzbuzují stále větší obavy (znečišťující mikročástice, léčiva a mikroplasty), pomocí cílených opatření a inovativních přístupů včetně moderních technologií čištění a dle možností přírodních řešení.
- Podpora oběhového hospodářství pomocí redukce znečištění u zdroje, prostřednictvím technického provedení energeticky neutrálních soustav a čističek odpadní vody, snížením úniků v soustavách a opětovným využíváním odpadních vod.
- Obnova funkce vodních ekosystémů, aby bylo dosaženo dobrého ekologického stavu vodních ploch.
- Lepší monitorování v zájmu posílení vazby mezi kvalitou vodních ploch a procesem čištění.
- Přispívání k efektivní koordinaci vodního hospodářství v celém regionu v ohledech, ve kterých je to relevantní pro zajištění vody ve městě a pro zmírnění tlaku na vodní systémy.
- Budování povědomí a využívání občanské vědy k tomu, aby občané chápali důležitost vody pro lidské zdraví a pohodu i roli, kterou hraje v oběhovém hospodářství, a aby si byli vědomi nákladů a úsilí na zajištění její bezpečnosti.

Náš závazek zachovat a rozšířit biodiverzitu ve městech

Navzdory pokroku v uplynulých desetiletích je ochrana druhů a jejich přirozeného prostředí nedostatečná, obnova probíhá v malém měřítku a legislativa se neuplatňuje v potřebném rozsahu. Biodiverzita a ekosystémy v Evropě se tedy zhoršují. Invazivní cizí druhy jsou pro původní biodiverzitu stále větší hrozbou. Města v EU se navíc stále více rozrůstají, což má dopad na základní ekologické funkce, které plní půda a krajina, a zároveň se snižuje dostupnost zelených ploch.

S růstem počtu obyvatel měst nabývají obnova, zachování a rozšiřování biodiverzity ještě většího významu pro naše zdraví a pohodu. Ve městech poskytuje příroda příležitosti pro udržitelné městské zemědělství, rekreaci, sport a sociální interakci. Přírodní prvky jsou účinným prostředkem k řešení problémů, jimiž města trpí: od snížení hluku a znečištění ovzduší až po čištění vody, funkci útočiště a funkci ochlazování, pohlcování uhlíku a zmírňování rizika záplav. Možné přispění městských a příměstských ploch ke zmírňování klimatické změny (včetně vysazování stromů a obnovy ekosystémů) si zaslouhuje větší pozornost.

EU uplatňuje komplexní škálu politických opatření v oblasti životního prostředí. Směrnice o ptácích a směrnice o ochraně přírodních stanovišť jsou hlavními legislativními nástroji, jimiž EU řídí ochranu biodiverzity a přírody, a slouží jako základ soustavy Natura 2000, která je největší světovou soustavou chráněných území. V květnu 2020 byly v souvislosti s přijetím strategie pro biologickou rozmanitost v roce 2030 podniknuty další kroky. Tato strategie navrhuje ambiciózní kroky k postupné obnově biodiverzity a vyzývá města v EU s více než 20 000 obyvateli, aby vypracovala plány na ozeleňování měst vytvářející rozmanité, přístupné zelené oblasti a omezující škodlivé postupy.

Záleží nám na tom, aby naši občané v budoucnu měli k dispozici zelené plochy ve městech, a z toho plynou naše závazky.

Podpisem Dohody pro zelená města se zavazujeme k dosažení značného pokroku v ochraně a zvyšování biodiverzity ve městech do roku 2030, mimo jiné prostřednictvím zvyšování rozsahu a kvality zelených ploch ve městech a zastavením úbytku městských ekosystémů a jejich obnovou.

Co chceme udělat

- Podnikneme kroky, zavedeme opatření a budeme vymáhat dodržování předpisů k ochraně, obnově a posílení přírodních prvků ve městech.
- Budeme spolupracovat s relevantními zainteresovanými stranami, aby se biodiverzita a přírodní řešení staly standardem i v ostatních sektorech.

Zvážíme následující kroky a opatření:

- Zvýšení rozsahu a/nebo kvality zelené infrastruktury v našich městech tak, aby pro občany i biodiverzitu zajistila řadu výhod a aby propojila městské a příměstské zelené plochy.
- Širší využívání přírodních řešení ke zvýšení odolnosti vůči klimatické změně a řešení problémů trápících města, jako jsou vlny veder, záplavy, znečištění ovzduší a vody a hluk.
- Zajištění toho, aby nové projekty městské infrastruktury představovaly čistý pozitivní přínos k biodiverzitě.
- Zamezení dalšího zastavování půdy, pokud je to možné, a nastavení přísných pravidel pro vyrovnání negativního ekologického dopadu v případech, kde je zastavování nevyhnutelné.
- Identifikace míst se znečištěním půdy a jejich sanace.
- Eliminace využívání pesticidů a omezení postupů, které na zelených plochách ve městech škodí biodiverzitě.
- Zamezení přítomnosti a šíření invazivních cizích druhů v městských oblastech.
- Podpora rozmanitých komunit volně žijících opylovačů v městských oblastech.
- Šíření povědomí o přínosech přírody a podněcování občanů k aktivitě.
- Rozpoznávání oblastí, které mají v městech i kolem nich potenciál pro obnovu ekosystémů, a/nebo sázení stromů, abychom přispěli ke zmírnění klimatické změny a žádoucí obnově biodiverzity na úrovni EU.
- Přispívání k efektivní ochraně a správě městských oblastí Natura 2000 a dalších chráněných oblastí ku prospěchu přírody i našich občanů.

Náš závazek prohlubovat oběhové hospodářství, snižovat objem odpadů a podporovat recyklaci

Odpadové hospodářství zůstává v celé EU významným problémem. Rozšiřování měst s sebou přineslo rostoucí výrobu a spotřebu i nárůst objemu pevných komunálních odpadů. V roce 2018 bylo pouhých 47 % z 251 milionů tun vzniklého komunálního odpadu recyklováno či kompostováno⁴. Značné množství komunálního odpadu stále končí na skládkách či ve spalovnách. To, že výrobky nevyužíváme opětovně a nerecyklujeme je, vede ke zvýšeným nárokům na získávání a zpracování surovin.

EU zajistila legislativní rámec (a financování) k podpoře úsilí členských států a měst o lepší řízení odpadů. Dalším krokem k posílení odpadového hospodářství byla v roce 2018 revize předpisů EU a zpřísnění cílů, zejména v oblasti prevence a recyklace odpadů. Paralelně byla přijata komplexní vize oběhového hospodářství (nový Akční plán EU pro oběhové hospodářství), která má přispět ke snížení ekologického dopadu spotřeby v EU a zdvojnásobit míru využití odpadů oproti předchozímu desetiletí za současné podpory hospodářského růstu a vytváření pracovních příležitostí. Zároveň zahrnuje klíčový cíl snížení objemu reziduálního (nerecyklovaného) komunálního odpadu do roku 2030 na polovinu pomocí iniciativ v celém průběhu životního cyklu výrobků od návrhu a výroby až po spotřebu, opravu, opětovné využívání, recyklaci a vrácení zdrojů do ekonomiky.

Města jsou důležitými hráči při implementaci legislativy v oblasti odpadů, zavádění a podpoře inovativních řešení, jež přispívají k realizaci oběhového hospodářství v praxi. Kroky na místní úrovni rovněž výrazně přispívají k implementaci Iniciativy pro cirkulární města a regiony (CCRI), která podporuje cirkulární řešení na místní i regionální úrovni.

Záleží nám na tom, aby se snížilo množství odpadů či aby se odpady přeměňovaly v nové zdroje surovin, a z toho plynou naše závazky.

Podpisem Dohody pro zelená města se zavazujeme učinit do roku 2030 pokrok směrem k oběhovému hospodářství výrazným zlepšením nakládání s komunálním odpadem z domácností, významným snížením produkce a skládkování odpadu a silnou podporou opětovného využívání, oprav a recyklace.

Co chceme udělat

- Zavedeme politická opatření a kroky v celém průběhu životního cyklu výrobků, abychom ve městech posílili cirkulární prvek, budeme vymáhat dodržování předpisů v oblasti odpadů, snižovat množství vytvářených odpadů a podporovat udržitelnou spotřebu.

⁴ EUROSTAT (2020). [Komunální odpad ve statistikách](#).

Zvážíme následující kroky a opatření:

- Zlepšení a rozšíření systémů odděleného shromažďování odpadů, zejména pro papír a lepenku, sklo, kovy, plasty, organický odpad, nebezpečný odpad z domácností a textil.
- Využívání hospodářských nástrojů při aplikaci systému „znečišťovatel platí“, zejména mechanismu „zaplať, kolik vyhodíš“.
- Snížení míry spalování odpadů.
- Zavedení účinných opatření ke snížení spotřeby jednorázových plastů a eliminaci znečištění plastovými předměty.
- Vybízení k opětovnému využívání věcí, např. formou nabídky oprav, zejména u nábytku, oblečení, elektrických a elektronických přístrojů či u bezodpadových veřejných akcí.
- Zvýšené využívání zelených veřejných zakázek a registrace v systému EMAS.
- Posilování veřejného povědomí / podpora udržitelnějších vzorců spotřeby a využívání značení včetně ekoznačky EU.
- Pilotní projekty a předvádění inovativních řešení odpadového hospodářství na úrovni měst.
- Podpora implementace cirkulárních řešení v průběhu celého životního cyklu výrobků v sektorech, jako jsou hodnotové řetězce založené na živých organismech, výroba potravin, energetika, stavebnictví a územní plánování.
- Omezení plýtvání potravinami včetně nastavování konkrétních cílů.
- Podpora iniciativ a partnerství zahrnujících větší počet zainteresovaných stran.

Náš závazek snižovat hlukové znečištění

Hlukové znečištění je důležitou příčinou zdravotních problémů pocházející z okolního prostředí. Setrvalé vystavení vysoké úrovni hluku vede k poruchám spánku, kardiovaskulárním onemocněním, stresu a kognitivním poruchám. Chronické vystavení hluku má výrazný dopad na fyzické a duševní zdraví a pohodu.

Nejběžnější zdroje hluku z prostředí jsou spojeny s dopravou. Hluk ze silniční dopravy je významným ekologickým problémem. Nejméně 20 % obyvatel EU žije v oblastech, kde hluk z dopravy dosahuje úrovní škodlivých pro lidské zdraví. Růst měst a rozšiřování přepravních sítí povede k dalším nárůstům hlukového znečištění.

Směrnice EU o hluku ve venkovním prostředí je hlavním legislativním rámcem pro snížení hluku. Zakotvuje společný přístup k zamezování a prevenci expozice vůči hluku z prostředí pomocí výkaznictví (mapování hluku a akční plány), čímž snižuje jeho hlavní dopady a zachovává tiché oblasti. Paralelně existuje řada specifických legislativních opatření, která řeší či omezují hluk u zdroje (hlukové limity u jistých vozidel a zařízení).

Navzdory jistému pokroku se hlukové znečištění zvyšuje a trápí mnohé občany v městských oblastech. Světová zdravotnická organizace v roce 2018 vydala směrnici o hluku ve venkovním prostředí pro evropský region. Ta v zájmu minimalizace nepříznivých zdravotních dopadů definuje míru expozice vůči hluku, která by neměla být překročena.

V celé EU jsou zapotřebí další kroky, aby se zajistila lepší implementace směrnice EU o hluku ve venkovním prostředí. Města sehrávají zásadní roli v oblasti řízení hluku.

Záleží nám na tom, aby zdraví občanů nebylo ohrožováno hlukem z venkovního prostředí, a z toho plynou naše závazky.

Podpisem Dohody pro zelená města se zavazujeme k dosažení významného snížení hlukového znečištění ve městech do roku 2030 a k přiblížení k úrovni, jež doporučuje Světová zdravotnická organizace.

Co chceme udělat:

- Podnikneme kroky, zavedeme opatření a budeme vymáhat dodržování předpisů směřujících k ambicióznímu snížení hlukového znečištění.
- Dopad snížení hluku a jeho přínosy začleníme do rozvoje dalších relevantních opatření a plánů, zejména do Akčních plánů pro udržitelnou energii a klima (SECAP) v rámci Paktu starostů a primátorů pro klima a energii, a plánování dopravy (zejména do Plánů udržitelné městské mobility, SUMP) a územního plánování.

Zvážíme následující kroky a opatření:

- Identifikace stávajících tichých oblastí a jejich ochrana před růstem úrovně hluku.
- Zavedení plánů na tichou přepravu nákladů.
- Vytvoření zón bez automobilů, zavedení omezení vjezdu vozidel či finančních pobídek (např. co se týče velikosti a vlastností pneumatik) a podpora pěší chůze, jízdy na kole atd.
- Rozvoj a aktualizace hlukových map a akčních plánů, jak požaduje směrnice EU o hluku ve venkovním prostředí, a zajištění náležité implementace plánů.
- Řízení toku dopravy, snížení rychlostních limitů a využívání nízkohlučných povrchů vozovek ke snížení hluku vydávaného pneumatikami a povrchem.
- Implementace opatření územního plánování a změn infrastruktury ke snížení hluku u zdroje.
- Zavedení hlukových bariér a budování izolace, je-li to zapotřebí.
- Zapojení veřejnosti a zvyšování povědomí o hlukovém znečištění tak, aby občané mohli omezit míru, v níž mu jsou vystaveni.